

Brown swiss zorgt voor Zwitserse kaas en yoghurt

Al 125 jaar melkt en fokt de familie Voegeli brownswisskoeien. De veestapel van 250 koeien levert de basis voor Zwitserse kaas en yoghurt.

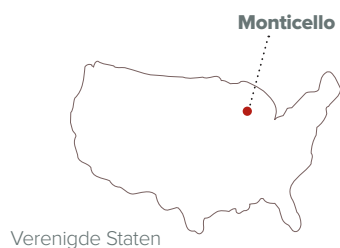
‘Grote melkveebedrijven zijn efficiënter’, geeft Bryan Voegeli aan. ‘Wij moeten het juist hebben van toegevoegde waarde.’

TEKST ALICE BOOIJ

Grote koppen en lange oren. Wie de brownswisskoeien niet herkent aan de mooie bruine kleur, de zwarte klauwen of hun massale voorkomen, kan de uit Zwitserland afkomstige koe herkennen aan de karakteristieke kop. De familie Voegeli uit het Amerikaanse Monticello (Wisconsin) werkt al bijna 125 jaar met de brownswissdieren, die in 1895 met de boot vanuit Zwitserland voet aan wal zetten in de Verenigde Staten. ‘Ik ben de vijfde generatie op dit bedrijf’, vertelt Bryan Voegeli (58), die samen met broer Jimmy (53) en zoon Christopher (24) de boerderij runt. ‘Onze voorouders kwamen uit Zwitserland, het was vanzelfsprekend dat we met brown swiss gingen werken.’

Verzuivelen geeft hogere melkprijs

De brownswissveestapel heeft de familie wereldwijd bekendheid opgeleverd. De fraaie koeien – sommige zijn zelfs vijftien generaties excellent – zorgen bovendien voor de melk die verdwijnt in Zwitserse kaas en sinds dit voorjaar ook in yoghurt. Het verzuivelen van de melk geeft de melkveehouders de kans om een hogere melkprijs te realiseren. Terwijl in Nederland de melkprijs naar ruim 40 cent is gestegen, moeten de melkveehouders in de Verenigde Staten genoegen nemen met zo’n 31 cent. ‘Dat is lager dan de kostprijs

Verenigde Staten

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Bryan (foto), Jimmy en Christopher Voegeli
plaats	Monticello
aantal koeien	250
productie	10.500 4,4 3,4
aantal hectares	550

en dat is hier momenteel al tweeënehalf jaar zo', geeft Voegeli aan en hij verzucht dat het voor zijn familiebedrijf met 250 koeien lastig concurreren is met collega's die duizenden koeien melken. 'Ze zijn een stuk efficiënter dan wij, dus we moeten andere wegen inslaan om meer toegevoegde waarde te creëren.' Met de exclusieve afzet van de Voegeli-melk naar yoghurtmaker Yodelay krijgen de melkveehouders zo'n anderhalve cent per liter melk meer. 'Dat is precies het verschil tussen winst of verlies in deze tijd.'

Aan de andere kant proberen de Voegeli's kostprijbewust te produceren door hun eigen krachtvoer te telen. Met zo'n 550 hectare hebben ze genoeg grond voor het verbouwen van granen, mais, luzerne en soja. De sojabonen slaan ze op het bedrijf op en 'roosteren' ze. 'We verhitten de soja naar 400 graden. Dat doodt de bacteriën en ontsluit de olie, zodat het beter verteerbaar voor de koeien is.'

Boeren met passie

De melkveehouder signaleert dat de grote bedrijven als antwoord op de magere melkprijzen verder groeien. 'Dat doen ze om zo het personeel efficiënter in te zetten. Koeien melken is "business"', voegt de brownswissfokker eraan toe. 'Wij zijn melkveehouder vanwege de passie. We werken met stamboekdieren, doen aan registratie en bedrijfsinspectie en doen mee aan keuringen. Dat hoort bij onze familie en bij ons bedrijf, maar het verhoogt de kostprijs ook en dat moet ook weer ergens terugkomen.' Al die extra activiteiten vragen bovendien extra arbeid. 'Arbeid is ook een telkens terugkerende zorg voor ons bedrijf.'

Daarbij hebben ze het bedrijf de afgelopen jaren gemoderniseerd. De in 2003 gebouwde ligboxenstal met dichte vloer en zandboxen zorgt voor de huisvesting van zo'n 175 koeien. In de 0+3-stal is er daarmee een overbezetting en de koeien kunnen dan ook buiten de stal vreten. De 2x8-melkstal is, met wachtruimte, te vinden in de typische Amerikaanse schuur die bijna honderd jaar oud is. 'Mijn vader heeft daar vele jaren de koeien aangebonden gehad, die stal heeft veel geld voor ons verdiend', geeft Bryan met dank-

baarheid aan. 'We wilden die schuur daarom niet afbreken, maar een nuttige bestemming geven.'

Krachtig skelet

De stamboekveestapel is overigens ook goed voor de afzet van stieren, vaarzen en embryo's. 'De brown swiss is hittebestendig en een krachtige koe', noemt de melkveehouder als pluspunten die helpen bij de export naar Mexico, Japan en Australië. Hij wijst met name op de wat grovere botten en breedte in de dieren. 'Je moet niet vergeten dat koeien veel melk met zich mee moeten sjouwen, er moet wel een sterk skelet zijn om dat te kunnen dragen. Ze moeten niet nauw of scherp zijn, maar hebben kracht nodig voor levensduur.' Nog een belangrijk onderscheidend kenmerk is het karakter, zegt Voegeli. 'De brown swiss heeft een rustiger karakter dan een holstein. Dat merk je ook aan de veehouders, die zijn ook een stuk relaxter', lacht hij. Stieren als Jongleur en Get Lucky krijgen kansen en dat betekent dat genomics ook zijn intrede heeft gedaan. 'Ik heb er meer vertrouwen in dan vijf jaar geleden', geeft Voegeli toe. 'Met name voor kenmerken als vruchtbaarheid geeft het meer informatie.' Voorzichtig blijft de melkveehouder wel met het inzetten van de genomstieren. 'Het blijven alleen maar cijfertjes. Ik ben bang dat we een herhaling krijgen van de indexfokkerij, die sloeg ook door.' Met een productie die schommelt tussen 10.000 en 11.000 liter melk per koe per jaar, vraagt het drachtig worden van de koeien aandacht. 'Daarom gebruiken we ook wel Italiaanse stieren, voor de bloedverversing.'

Net zoals bij de koeien let hij ook bij de stieren vooral op de koefamilies. 'Een koefamilie is als een fundering, die moet goed zijn als je er een gebouw op wilt zetten.' Functioneel exterieur met super uiers en veel melk komen daarna. 'Groot hoeven de koeien niet te zijn, maar wel graag mooi. Op keuringsdagen helpen mijn zoon en dochter allebei mee en aan het eind van de dag drinken we met zijn allen een biertje. Daar geniet ik enorm van en dat is precies wat ons vak zo mooi maakt.' |

De koeien kunnen buiten en binnen in de 0+3-stal vreten

Met 550 hectare is het bedrijf zelfvoorzienend, ook voor krachtvoer

